

Llegir com a política pública: entre l'objectiu i la transformació real

Published by [Interacció](#) [1] on 23/09/2015 - 11:32 | Last modification: 15/04/2026 - 10:52

El *Pla nacional de lectura 2012-2016. Estat d'implementació (2012-2014)* presenta una arquitectura de política cultural ambiciosa: augmentar els hàbits lectors de la població i reforçar el sector editorial mitjançant una intervenció transversal que articula educació, indústria cultural i mediació. El punt de partida és clar: la lectura no és només una pràctica cultural, és una infraestructura de coneixement, cohesió i desenvolupament.

El Pla s'organitza en tres eixos: autoria i prescripció, obra i lectors, i es desplega a través de set línies d'acció que impliquen actors diversos, des de les biblioteques fins als mitjans de comunicació o el sistema educatiu (p.11). Aquesta estructura apunta a una idea forta: la lectura no es produeix espontàniament, es construeix a través d'un ecosistema de mediacions.

Les dades mostren avenços rellevants en alguns indicadors. L'índex de lectura passa del 61,9% al 65,3% entre 2010 i 2013, apropant-se a l'objectiu europeu del 68% (p.1, p.4). La lectura en suport digital creix de manera accelerada, superant àmpliament els objectius fixats (p.9-10). També augmenta el pes de les biblioteques com a via d'accés en un context de caiguda de la despesa cultural de les llars (p.6).

Ara bé, aquesta evolució positiva conviu amb tensions estructurals. El 40,1% de la població no llegeix cap llibre a l'any (p.5), i aquest grup presenta patrons de participació cultural molt limitats. La lectura no és només una qüestió d'oferta. És una pràctica profundament condicionada per factors socials, educatius i generacionals.

El segon informe, *La lectura de llibres a Catalunya*, ho confirma amb més precisió. El nivell d'estudis emergeix com la variable més determinant en l'interès lector, per sobre de l'edat o el sexe (p.3). Les generacions més joves mostren nivells d'interès més baixos, tot i haver crescut en un entorn amb més accés a recursos (p.1). I només un 29,1% dels lectors poden considerar-se habituals (p.5).

Aquestes dades desplacen la lectura fora del terreny de les preferències individuals. El que apareix és una desigualtat estructural en l'accés i en la capacitat d'incorporar la lectura com a pràctica estable. El Pla actua sobre aquesta realitat, però també la posa en evidència.

Hi ha un altre element que mereix atenció. El Pla combina objectius de foment lector amb objectius de sosteniment del sector editorial (p.2). Aquesta doble funció no és neutra. Situa la política de lectura en un espai híbrid, entre dret cultural i política industrial.

La pregunta que queda oberta no és només si augmenten els índexs de lectura. És una altra: **fins a quin punt una política basada en indicadors de consum pot transformar les condicions socials que fan possible o impossible llegir?**

[Pla nacional de lectura 2012-2014. Estat d'implementació](#) [2] | Álvaro Serrano, Manel Verdú

[La població catalana i la lectura de llibres en el seu temps d'oci 2013-2014](#) [3] | Sergi Mosteiro, Isabel López

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: lectura i biblioteques

Tags: desigualtats culturals

Tags: sectors culturals i creatius

Tags: polítiques culturals

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2015/pla-nacional-lectura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e150197.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e150198.pdf>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/5989>